

НАРЕДБА

ЗА ОБХВАТА, СТРУКТУРАТА, СЪДЪРЖАНИЕТО И МЕТОДОЛОГИЯТА ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАНОВЕТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ЕДИНИЧНИТЕ ИЛИ ГРУПОВИТЕ НЕДВИЖИМИ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ

(обн. ДВ, бр.19, 08 март 2011 г.)

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се определят обхватът, структурата, съдържанието и методологията за изработване на плановете за опазване и управление на единичните или груповите недвижими културни ценности.

Чл. 2. (1) Плановете за опазване и управление на единични или групови недвижими културни ценности, наричани за краткост „планове за опазване и управление”, се изготвят задължително за:

1. недвижимите културни ценности, включени в Индикативната листа за културното и природното наследство на Република България;
2. археологическите резервати;
3. груповите недвижими културни ценности с национално значение;
4. единичните недвижими културни ценности с национално значение - в случаите, когато се предоставят на концесия.

(2) Плановете за опазване и управление могат да се изготвят и за други недвижими културни ценности по инициатива и при възлагане и финансиране от техния собственик, ползвател или концесионер, или от общината, на чиято територия те се намират.

Чл. 3. (1) Предмет на плана за опазване и управление са дейностите за опазване и устойчиво развитие на недвижимата културна ценност в нейните граници и охранителна зона, определени с акта за обявяването ѝ, при прилагане принципите на интегрираната консервация.

(2) В плановете за опазване и управление се включват режимите за опазване на недвижимите културни ценности и охранителните им зони, както и специфичните правила и нормативи към устройствените плановете за територията, на която са разположени.

(3) Към плановете за опазване и управление се прилагат и режимите на защитените територии по Закона за защитените територии и на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие, когато недвижимите културни ценности попадат в техните граници.

(4) Плановете за опазване и управление се разработват и изпълняват във взаимодействие с предвижданията на общинските плановете за развитие и на устройствените плановете за териториалния обхват на единичните или груповите недвижими културни ценности.

Чл. 4. (1) Плановете за опазване и управление се изработват за прогнозен период до 20 години, който включва петгодишни програми за прилагане и едногодишни работни програми.

(2) Петгодишните програми за прилагане и едногодишните работни програми по ал. 1 се приемат по реда на глава шеста.

Глава втора ОБХВАТ, СТРУКТУРА, СЪДЪРЖАНИЕ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАНОВЕТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 5. (1) Териториалният обхват на плана за опазване и управление се определя от

границите на недвижимата културна ценност и на охранителната ѝ зона.

(2) По преценка на възложителя и при необходимост може да се определи по – голям териториален обхват на плана за опазване и управление, като се включат територии без статут на охранителна зона, но във връзка със защитената територия за опазване на недвижимото културно наследство. В тези случаи териториалният обхват се определя със заданието по чл. 10, ал. 1.

Чл. 6. (1) Плановете за опазване и управление се разработват в съответствие с минималните изисквания за тяхната структура и съдържание, съгласно приложението.

(2) За планове за опазване и управление на единична недвижима културна ценност възложителят може да възложи разработването само на определени части от структурата на плана, съгласно приложението.

Чл. 7. С плана за опазване и управление се определят органите на управление на недвижимата културна ценност.

Чл. 8. (1) Методологията за изработване на план за опазване и управление на недвижими културни ценности е системата от принципи и методи за организация на дейностите по изготвянето на плана и съдържа:

1. вида и категорията на недвижимата културна ценност, на нейната културна и научна стойност и обществена значимост;

2. резултатите от проучването на недвижимата културна ценност ;

3. анализа и оценката на:

а) състоянието, проведените намеси и системата за управление на недвижимата културна ценност;

б) съществуващите и потенциални заплахи за увреждане или разрушаване на недвижимата културна ценност;

в) културните, социалните и икономическите фактори и потенциала на недвижимата културна ценност като ресурс за устойчиво развитие;

(2) Методологията за изработване на план за опазване и управление има за цел:

1. точно отразяване на целите и изискванията към плана;

2. посочване на приоритети;

3. създаване на система за опазване и управление и определяне на подходи за намеса;

4. проследяване на резултатите от прилагането на плана, чрез създаване на показатели и критерии за оценка;

5. изработване на плана за опазване и управление в договорения с възложителя срок и цена;

6. осигуряване на индикация за необходимостта от навременни промени в плана и прогноза за изменение на заложените параметри.

Глава трета

ВЪЗЛАГАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ПЛАНОВЕТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I.

Възлагане на планове за опазване и управление

Чл. 9. Разработването на планове за опазване и управление се възлага от:

1. министъра на културата или от лицата по чл. 67, ал. 2 от Закона за културното наследство (ЗКН) – за недвижими културни ценности, включени в Индикативната листа за културното и природното наследство на Република България;

2. министъра на културата - за археологическите резервати и за единичните недвижими културни ценности с национално значение, в случаите, когато последните се отдават на концесия;

3. кмета на общината, на чиято територия е груповата недвижима културна ценност от национално значение;

4. в случаите, извън посочените в т. 1, 2 и 3 – от собственика, ползвателя или концесионера на недвижимата културна ценност, или от общината, на чиято територия тя се намира.

Чл. 10. (1) Възложителите по чл. 9 изготвят задание за проектите на планове за опазване и управление, съобразено с минималните изисквания съгласно приложението към чл.6, ал.1, с което се определят:

1. териториалният обхват;
2. предметът на плана;
3. структурата на плана с описание на съдържанието и степента на подробност, съобразно спецификата на недвижимата културна ценност;
4. необходими приложения – карти, схеми, списъци и др.;
5. етапите и сроковете за изработване;
6. други условия или изисквания за техническото представяне на плана.

(2) Заданието се придружава от текстова, графична и друга информация, осигурена от възложителя.

(3) Когато планове за опазване и управление се възлагат от лицата по чл. 67, ал. 2 от ЗКН или от общините, заданията за изготвянето им и изготвените планове, преди тяхното приемане се съгласуват по реда на чл. 64 от ЗКН.

(4) Централните и териториалните администрации на изпълнителната власт, притежаващи информация, необходима за изработването на заданието, са длъжни при поискване да предоставят информацията на възложителя в едномесечен срок.

Чл. 11. (1) Проектите на планове за опазване и управление се изготвят от екипи, в които задължително се включват специалисти в съответната област по консервация и реставрация на недвижими културни ценности, вписани в регистъра по чл. 165, ал.1 ЗКН.

(2) В случаите, когато изпълнител на проекта на план за опазване и управление е НИНКН, проектът, с представена рецензия от външен експерт/и, преди неговото приемане се разглежда от Специализирания експертен съвет по чл.64, ал.2 от ЗКН.

Раздел II.

Обществено обсъждане

Чл. 12. (1) Проектите на плановете за опазване и управление подлежат на обществено обсъждане от заинтересованите институции, обществени организации и граждани преди внасянето им за съгласуване и приемане.

(2) Извън случаите по ал. 1 възложителят и изпълнителят могат да организират семинари, неформални работни срещи и други форми на участие на обществеността и заинтересованите държавни органи в процеса на разработване на планове за опазване и управление.

Чл. 13. (1) Обществените обсъждания по чл. 12, ал.1 се организират от възложителя, който:

1. обявява в един централен ежедневник и чрез медия най – малко 20 дни предварително: датата, часа, мястото и предмета на общественото обсъждане, мястото, където проектът е на разположение на заинтересованите лица;

2. поставя съобщение с данните по т. 1 на интернет страницата на Министерството на културата, когато възложител е министърът на културата, а в останалите случаи – на интернет страницата или на видно място в съответната общинска администрация в срока по т. 1;

3. уведомява писмено заинтересованите ведомства, научни и академични институции за обстоятелствата по т. 1 в същия срок.

4. води писмен протокол по време на общественото обсъждане, копие от който се предоставя на изпълнителите за отразяване в проекта на забележките и препоръките.

(2) Общественото обсъждане по ал.1 може да бъде възложено на изпълнителя с договор.

Чл. 14. (1) При провеждане на общественото обсъждане изпълнителят:

1. предоставя резюме на плана на електронен носител в Министерството на културата и в съответните общински администрации, за публикуване на интернет страниците им едновременно със съобщението по чл.13, т.2.

2. представя проекта на план за опазване и управление;

3. отразява в проекта целесъобразните бележки и препоръки от протокола по чл.13, ал.1 т. 4;

4. изготвя мотивирана справка за неотразените бележки и препоръки и уведомява за това съответните лица в едномесечен срок от общественото обсъждане;

5. прилага протокола от общественото обсъждане и справката за неотразените бележки към проекта;

6. изпраща копие от справката в Министерството на културата, съответно в общината в едномесечен срок от общественото обсъждане.

Глава четвърта **ПРИЕМАНЕ НА ПЛАНОВЕ ЗА ОПАЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ**

Чл. 15. Проектите на планове за опазване и управление се приемат от:

1. Министерския съвет – за недвижимите културни ценности, включени в Индикативната листа за културното и природното наследство на Република България и за археологическите резервати;

2. министъра на културата – за груповите недвижими културни ценности с национално значение и за единичните недвижими културни ценности с национално значение, в случаите, когато се отдават на концесия;

3. общинския съвет на съответната община, на чиято територия е недвижимата културна ценност – за случаите, предвидени в чл.81, ал.3 от ЗКН.

Чл. 16. (1) Заданията за изработване и проектите на планове за опазване и управление на недвижими културни ценности преди приемане се съгласуват по реда на чл.84, ал.1 от ЗКН, като за случаите по чл.10, ал.3 и чл.11, ал.2 писменото становище се издава и печатът върху графичните материали се поставя след утвърждаване на протокола на Специализирания експертен съвет по чл.64, ал.2 от ЗКН от министъра на културата.

(2) Проектът на план за опазване и управление се внася в три екземпляра от възложителя в Министерството на културата за съгласуване, като към него се прилагат:

1. заданието за изготвяне на плана със съответните приложения;

2. протокола от общественото обсъждане;

3. справка за неотразените бележки по общественото обсъждане и възражения и становища по тях;

4. отчети от проучвания и изследвания, извършени в процеса на разработване на проекта.

5. резултати от инициативи по чл. 12, ал. 2.

6. писмените становища на заинтересуваните ведомства и общини.

(3) Графичните части на проекта се изработват в цифров вид във формат, определен със заданието върху цифрова картна основа и се предават на възложителя на електронен и на хартиен носител в подходящ мащаб.

Чл. 17. (1) Проектите на планове за опазване и управление на недвижими културни ценности се внасят за приемане в Министерството на културата или в съответната община от възложителите. Когато възложител е министърът на културата или кмета на общината, проектите се внасят от изпълнителите.

(2) Проектът на план за опазване и управление се внася за приемане комплектуван съгласно чл.16, ал.2.

Чл. 18. Министерството на културата, съответно общината, връща плана с мотивирано становище на възложителя, съответно на изпълнителя в едномесечен срок от внасянето му при констатиране на:

1. непълноти в съдържанието на плана съгласно утвърденото задание;
2. други нарушения на закона или на тази наредба във връзка с процедурите по съгласуване или приемане.

Чл. 19. (1) В тримесечен срок от внасянето на проекта на план за опазване и управление за недвижими културни ценности, вписани в Индикативната листа на Република България и за археологически резервати в Министерство на културата се организира разглеждането му на заседание на Специализирания експертен съвет по чл.64, ал.2 от ЗКН.

(2) Най-малко 60 дни преди внасяне на проекта на заседание на Специализирания експертен съвет, Министерството на културата изпраща плана за:

1. съгласуване с министъра на регионалното развитие и благоустройството, а когато в границите на недвижимата културна ценност попадат защитени територии по Закона за защитените територии и Закона за биологичното разнообразие - и с министъра на околната среда и водите.

2. становище до други заинтересовани ведомства, областни управители, общини и други институции по преценка, когато възложител е министърът на културата.

(3) В случаите, когато документацията по проекта е в голям обем и е невъзможно да бъде изпратена, органите и институциите по ал. 2 се уведомяват писмено за условията и мястото за предварително запознаване с проекта. Съобщението за условията и мястото за предварително запознаване с проекта се поставя и на интернет страницата на Министерство на културата.

(4) Министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на околната среда и водите и органите и институциите по ал. 2, т. 2 съгласуват плана за опазване и управление в двумесечен срок от получаването на искането по ал. 2.

Чл. 20. (1) На заседанието на Специализирания експертен съвет проектът на план за опазване и управление се представя от изпълнителя, като въз основа на представените становища след проведени обсъждания Съветът предлага на министъра на културата:

1. да съгласува и внесе проекта в Министерския съвет за приемане;
2. да съгласува и внесе проекта в Министерския съвет за приемане след отразяване в определен срок на бележките и предложенията по плана;
3. да върне проекта за преработване.

(2) При изразено на заседанието особено мнение по становището на Специализирания експертен съвет, същото не се приема, ако не бъде мотивирано и депозирано писмено в Министерство на културата в 3-дневен срок.

(3) Протоколът от заседанието с приетото становище на Специализирания експертен съвет се утвърждава от министъра на културата.

(4) В 15-дневен срок след утвърждаване на протокола по ал.3, Министерство на културата изпраща на възложителя, съответно на изпълнителя, копия от протокола, становищата, бележките и предложенията.

(5) В 15-дневен срок след съгласуване на проекта, министърът на културата го внася в Министерския съвет за приемане.

Чл. 21. (1) В тримесечен срок от внасянето на проекта на план за опазване и управление за групови недвижими културни ценности от национално значение и за единични недвижими културни ценности от национално значение, в случаите, когато се отдават на концесия, в Министерство на културата се организира разглеждането му на заседание на Специализирания експертен съвет по чл.64, ал.2 от ЗКН.

(2) Най-малко 60 преди внасяне на проекта на заседание на Специализирания експертен съвет, Министерството на културата изпраща плана за становище до други заинтересовани ведомства, областни управители, общини и други институции по преценка, в случаите, когато възложител е министърът на културата.

(3) В случаите, когато документацията по проекта е в голям обем и е невъзможно да бъде изпратена, органите и институциите по ал. 2 се уведомяват писмено за условията и мястото за предварително запознаване с проекта. Съобщението за условията и мястото за предварително запознаване с проекта се поставя и на интернет страницата на Министерство на културата.

(4) Заинтересованите ведомства, областни управители, общини и други институции изпращат становище по проекта в Министерството на културата в едномесечен срок от получаване на искането. В противен случай се счита, че съгласуват проекта без забележки.

Чл. 22. (1) На заседанието на Специализирания експертен съвет проектът на план за опазване и управление се представя от изпълнителя, като въз основа на представените становища след проведени обсъждания Съветът предлага на министъра на културата да издаде заповед за:

1. утвърждаване на плана ;
2. утвърждаване на плана след отразяване в определен срок на бележки и предложения по него;
3. връщане на плана за преработване.

(2) При изразено на заседанието особено мнение по становището на Специализирания експертен съвет, същото не се приема, ако не бъде мотивирано и депозирано писмено в Министерство на културата в 3-дневен срок.

(3) В 15-дневен срок от утвърждаване на протокола на Специализирания експертен съвет министърът на културата:

1. приема със заповед плана за опазване и управление, в случаите по ал.1, т.1;
2. изпраща на възложителя, съответно на изпълнителя, копия от протокола, становищата, бележките и предложенията за отразяване в определения срок, в случаите по ал.1, т.2;
3. връща плана за преработване, в случаите по ал.1, т.3.

Чл. 23. (1) В тримесечен срок от внасяне на проекта на плана за опазване и управление на недвижима културна ценност по чл. 81, ал.3 от ЗКН общината организира разглеждането на плана на заседание на Обществен съвет за закрила на културното наследство (ОСЗКН), създаден по реда на чл.17, ал. 1, т. 2 от ЗКН.

(2) Най-малко 60 дни преди внасяне на проекта на заседание на ОСЗКН, в случаите, когато възложител е кмета на общината, плана се изпраща до:

1. Министерство на културата за становище от Специализирания експертен съвет по чл.64, ал.2 от ЗКН.
2. други заинтересовани ведомства, областни управители, общини и други институции по преценка.

(3) В случаите, когато документацията по проекта е в голям обем и е невъзможно да бъде изпратена, органите и институциите по ал. 2, т. 2 се уведомяват писмено за условията и мястото за предварително запознаване с проекта. Съобщението за условията и мястото за предварително запознаване с проекта се поставя и на интернет страницата на общината.

(4) Заинтересованите ведомства, областни управители, общини и други институции изпращат становище по проекта в общината в двумесечен срок от получаване на искането. В противен случай се счита, че съгласуват проекта без забележки.

Чл. 24. (1) На заседанието на ОСЗКН проектът на план за опазване и управление се представя от изпълнителя, като въз основа на представените становища, след проведени обсъждания се предлага на общинския съвет да вземе решение за:

1. приемане на плана;
2. приемане на плана след отразяване в определен срок на бележки и предложения по него;
3. връщане на плана за преработване.

(2) При изразено на заседанието особено мнение по становището на ОСЗКН, същото не се приема, ако не бъде мотивирано и депозирано писмено в общината в 3-дневен срок.

(3) В 15-дневен срок след излизане на решението на общинския съвет, общината:

1. изпраща на възложителя, съответно на изпълнителя, копия от протокола, в случаите по ал.1, т.1;
2. изпраща на възложителя, съответно на изпълнителя, копия от протокола, становищата, бележките и предложенията за отразяване в определения срок, в случаите по ал.1, т.2;
3. връща плана за преработване, в случаите по ал.1, т.3.

Чл. 25. (1) Възложителят изпраща екземпляр от приетите планове за опазване и управление на:

1. Националния институт за недвижимо културно наследство;
2. общината, на чиято територия се намира недвижимата културна ценност, предмет на плана;
3. органа на управление на недвижимата културна ценност, предмет на плана.

(2) Плановете за опазване и управление се публикуват в резюме на интернет страницата на съответната община или на интернет страницата на Министерството на културата в 14-дневен срок от приемането им или се поставят на официалното табло за обявления на съответната администрация.

Чл. 26. Нов план за опазване и управление може да се възлага след изтичане на действието на приет предходен план.

Глава пета **ИЗМЕНЕНИЯ НА ПЛАНОВЕ ЗА ОПАЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ**

Чл. 27. В срока на действие на влязъл в сила план за опазване и управление, органът на управление предлага изменение на плана в случай на:

1. констатирани промени в характеристиките и параметрите на недвижимата културна ценност, в нейните граници или охранителна зона;
2. необходимост от допълване на плана с нова информация за показатели на отделни компоненти на недвижимата културна ценност, в нейните граници или охранителна зона;
3. необходимост от промени на режимите за опазване или системата за управление.

Чл. 28. (1) Предложение за изменение на плановете за опазване и управление се прави от органа на управление пред възложителя.

(2) Към предложението по ал. 1 се прилагат доклади, отчети и други документи, мотивиращи необходимостта от изменението.

Чл. 29. (1) Измененията на плановете за опазване и управление се възлагат от органите и лицата по чл.9 и се приемат по реда на глава трета от тази наредба.

(2) В случаите по чл.27, т.3 промените на режимите за опазване се определят по реда на Закона за културното наследство.

Глава шеста **ПРИЕМАНЕ НА ПЕТГОДИШНИ ПРОГРАМИ И ЕДНОГОДИШНИ РАБОТНИ ПРОГРАМИ**

Чл. 30. Петгодишната програма за прилагане на плана и едногодишната работна програма за първоначалния петгодишен, съответно едногодишен период на тяхното действие, се приемат едновременно с плана за опазване и управление като неразделна част от него.

Чл. 31. (1) Петгодишните програми могат да бъдат актуализирани по предложение на органа на управление при възникнала обективна необходимост, установена от прегледа на резултатите от изпълнение на работните едногодишни програми.

(2) Актуализираните петгодишни програми се приемат от органа на управление въз основа на становище на експертния консултативен съвет по т. 3.3.1.2 на приложението и на оценка, отчет, доклад и преглед на резултатите от изпълнението на програмата за предходния период.

(3) След изтичане на действието им, петгодишните програми за прилагане на плана се изготвят за всеки следващ период по реда на ал. 2.

Чл. 32. Едногодишните работни програми се изготвят за всяка година въз основа на оценка, отчет, доклад за изпълнение и преглед на резултатите от предходната година и се приемат от органа на управление въз основа на становище на експертния консултативен съвет.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Проектите на плановете за опазване и управление на заварените обявени паметници на културата от световно значение по §14 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за културното наследство се възлагат и финансират от министъра на културата и се изработват в съответствие с разпоредбите на тази наредба.

(2) Проектите на плановете за опазване и управление по ал.1 се приемат по реда на глава четвърта от тази наредба.

§ 2. Плановете за опазване и управление за недвижими културни ценности, чието изработване е започнало се завършват и приемат по реда на тази наредба.

§ 3. В седемгодишен срок от влизане в сила на настоящата наредба се изработват и приемат плановете за опазване и управление на заварените недвижими културни ценности по чл. 2, ал. 1.

§ 4. Изпълнението на наредбата се възлага на министъра на културата.

§ 5. Наредбата се приема на основание чл. 81, ал. 5 от Закона за културното наследство и влиза в сила от деня на обнародване ѝ в „Държавен вестник“.

Приложение към чл. 6, ал. 1

Минимални изисквания за структурата и съдържанието на плановете за опазване и управление на единични и групови недвижими културни ценности

ЗАГЛАВИЕ НА ПЛАНА

1. наименование на плана;
2. наименование на недвижимата културна ценност, предмет на плана;
3. период на действие на плана.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

1. кратка информация за недвижимата културна ценност и нейния контекст;
2. териториален обхват на плана;
3. нормативна уредба;
4. необходимост от изготвяне, предназначение и специфични особености на плана;
5. обща визия за целите на плана и очакваните резултати от неговото прилагане;
6. процес на разработване на плана и участници.
7. приложения.

Първа част

ОПИСАНИЕ И ЗНАЧИМОСТ НА НЕДВИЖИМАТА КУЛТУРНА ЦЕННОСТ

- 1.1. Описание на недвижимата културна ценност и на територията в обхвата на плана по чл.5, ал.1 и 2:
 - 1.1.2. местоположение - идентификационни данни по карта или план; адрес на недвижимия/те имот/и съгласно определението в §1, т.10 от ДР на ЗКИР.
 - 1.1.3. исторически и научен преглед.
 - 1.1.4. първоначално предназначение и актуално ползване на недвижимата културна ценност;
 - 1.1.5. предназначение на територията в обхвата на плана, определено с устройствени схеми, планове или карти;
 - 1.1.6. вид собственост/и;
 - 1.1.7. културни и образователни характеристики;
 - 1.1.8. социални и демографски характеристики;
 - 1.1.9. туристическа инфраструктура;
 - 1.1.10. техническа и транспортна инфраструктура;
 - 1.1.11. стопански дейности, промишленост;
 - 1.1.12. характеристики на културния и природния ландшафт – компоненти и структура;
 - 1.1.13. природо-географски характеристики - климат, геология, геоморфология, хидрология, топография, сеизмология, почви;
 - 1.1.14. действащи режими, въведени със Закона за защитените територии и Закона за биологичното разнообразие, когато недвижимата културна ценност попада в границите на защитена територия или защитена зона”
 - 1.1.15. други характеристики и фактори, влияещи на опазването на недвижимата културна ценност.
- 1.2. Значимост:
 - 1.2.1. културна и научна стойност, обществена значимост, автентичност и степен на съхраненост на недвижимата културна ценност, съгласно Закона за културното наследство (приложение);
 - 1.2.2. статут на недвижимата културна ценност съгласно Закона за културното наследство (приложение);
 - 1.2.3. действащи режими за опазване на недвижимата културна ценност (приложение)
 - 1.2.4. граници на територията без статут на охранителна зона в случаите по чл.5, ал.2 (приложение);
 - 1.2.5. специфични правила и нормативи за територията, предмет на плана, съгласно действащ устройствен план (приложение);
 - 1.2.6. други аспекти на значимост.

Втора част

АНАЛИЗ, ОЦЕНКА, ИЗВОДИ И НАСОКИ

- 2.1. Анализ и оценка на:
 - 2.1.1. актуалното състояние, автентичността и степента на съхраненост на недвижимата културна ценност, охранителната ѝ зона и територията в обхвата по чл.5, ал.2;
 - 2.1.2. проведените проучвания и степента на проученост;
 - 2.1.3. проведените намеси и изпълнените или в процес на реализация консервационни и реставрационни дейности;
 - 2.1.4. наличната документация;
 - 2.1.3. съществуващите програми и проекти;
 - 2.1.4. съществуващата система за опазване и управление;
 - 2.1.5. състоянието и въздействието на културните и социално-икономическите фактори;
 - 2.1.6. популяризирането и социализацията на недвижимата културна ценност и реализацията на потенциала ѝ като културен, научен, образователен, социален и икономически ресурс, включително за културен туризъм;
 - 2.1.7. съществуващите и потенциални заплахи и рискове за опазването на недвижимата културна ценност:
 - 2.1.7.1.естествени - инженерно-геоложки условия; хидроложки; климатични; атмосферно замърсяване;
 - 2.1.7.2.антропогенни - с траен характер; с временен характер;

- 2.1.7.3. други дейности, оказващи негативно въздействие върху опазването на недвижимата културна ценност;
- 2.1.7.4. изпълнени превантивни мероприятия и/или проектна готовност.
- 2.1.8. съществуващите и потенциалните източници на финансиране на дейности по опазване на недвижимата културна ценност.
- 2.1.9. други специфични фактори.
- 2.2. Изводи и насоки:
 - 2.2.1. силни страни в опазването и управлението на недвижимата културна ценност, предмет на плана;
 - 2.2.2. проблеми въз основа на анализа и оценката по т.2.1.;
 - 2.2.3. потенциал за опазване и за културно, социално и икономическо развитие на недвижимата културна ценност;
 - 2.2.4. ключови приоритети;
 - 2.2.5. възможни подходи, методи и действия.

Трета част

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПЛАНА ЗА ОПАЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ

- 3.1. Определяне на основните цели
- 3.2. Определяне на оперативните цели - доразвиване и детайлизиране на основните цели в петгодишните програми по прилагане на плана и едногодишните работни програми;
- 3.3. Определяне на задачите за ефективно прилагане на плана - осигуряване на изпълнението на оперативните цели;
 - 3.3.1. организация на управлението:
 - 3.3.1.1. определяне на орган/и на управление - статут, структура;
 - 3.3.1.2. определяне на експертен консултативен съвет към органа на управление;
 - 3.3.1.3. определяне на необходимия специализиран персонал;
 - 3.3.1.4. осигуряване на партньорства и участие на партньорите в процеса по прилагане на плана, публично-частно партньорство;
 - 3.3.1.5. обществено участие при взимане на решения - обсъждания, анкетни проучвания, кръгли маси и др.
 - 3.3.2. определяне на специализирани дейности по опазване и етапност на изпълнение:
 - 3.3.2.1. намеси, цели на намесите, определяне на подходите за намеса;
 - 3.3.2.2. мониторинг на състоянието и превенция на риска;
 - 3.3.2.3. управление, поддръжка и превантивна поддръжка, финансиране;
 - 3.3.2.4. необходими научни изследвания;
 - 3.3.2.5. попълване и поддържане на информация за недвижимата културна ценност, за прилагането на плана и на документален архив;
 - 3.3.3. определяне на дейности за културно, социално и икономическо развитие на територията, предмет на плана и етапност на реализация;
 - 3.3.4. определяне на дейности по устройство на територията и етапност на изпълнение,;
 - 3.3.5. други специфични задачи;

Четвърта част

ПРИЛАГАНЕ НА ПЛАНА ЗА ОПАЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ - ПРОГРАМИ, ПЛАНОВЕ И ПРОЕКТИ

- 4.1. Общи предписания и препоръки за осъществяване на дейностите по прилагане на плана.
- 4.2. Правомощия и задължения на органите на управление, на експертния консултативен съвет и на специализирания персонал по прилагане и изпълнение на програмите, плановете и проектите.
- 4.3. Проекти:
 - 4.3.1. идентификация, наименование и описание на проекта;
 - 4.3.2. бюджет и източници на финансиране;
 - 4.3.3. отговорници и партньорства;
 - 4.3.4. етапи на реализация;

- 4.3.5. система за мониторинг, отчитане и контрол.
- 4.4. Дългосрочна програма за прилагане на плана за прогнозен период от 20 години:
 - 4.4.1. дългосрочна визия за дейностите по опазване, поддържане, използване и представяне на недвижимата културна ценност и нейния исторически, културен и природен контекст;
 - 4.4.2. дългосрочна визия за културното и социално-икономическото развитие на територията, предмет на плана;
 - 4.4.3. прогнозни суми и източници на финансиране;
 - 4.4.4. периоди и механизми за изпълнение,
 - 4.4.5. система за мониторинг, отчитане и контрол;
 - 4.4.6. навременно отчитане по определени показатели на необходимост от промени на плана;
 - 4.4.7. прогноза за изменение на параметрите.
- 4.5. Петгодишна програма:
 - 4.5.1. необходими дейности за периода;
 - 4.5.2. необходими разходи и източници на финансиране;
 - 4.5.3. план за действие за изпълнение на програмата;
 - 4.5.4. мониторинг, контрол и отчитане на резултатите от изпълнението по определени показатели и критерии за оценка;
- 4.6. Едногодишна работна програма:
 - 4.6.1. задачи и дейности за периода;
 - 4.6.2. отговорни лица и годишен бюджет;
 - 4.6.3. план-график за изпълнение на програмата;
 - 4.6.4. мониторинг, контрол и отчитане на резултатите от изпълнението по определени показатели и критерии за оценка;
 - 4.6.5. преразглеждане на целите;
 - 4.6.6. преразглеждане на програмите;
 - 4.6.7. определяне на бъдещи проекти;
 - 4.6.8. определяне на следваща едногодишна работна програма.

ПРИЛОЖЕНИЯ

1. библиография;
2. действащи международни и национални нормативни актове;
3. стратегии, концепции, планове, проекти и др.;
4. приложенията по част първа, т.1.2.
5. списъци на регистрирани и деклариращи единични недвижими културни ценности на територията, предмет на плана;
6. картен материал в цифров вид и на хартиен носител, данни в цифров вид (ГИС), съдържащи информация за реализирани проучвания и анализи за територията, предмет на плана;
7. графичен и текстови материал в цифров вид и на хартиен носител;
8. таблици, графици, фотоматериали и др.;
9. речник;
10. други приложения.